

Predrasude prema LGBTIQ osobama

Cilj: upoznati učenike s problemima LGBTIQ osoba

Očekivani ishodi: učenik/učenica definira predrasude, uočava i nabraja glavne predrasude prema LGBTIQ osobama i kritički ih analizira, opisuje stajališta građana o LGBTIQ osobama, kako su se ona mijenjala te uočava potrebne aktivnosti kako bi se poboljšao položaj LGBTIQ osoba

Potreban materijal: tiskani radni listovi, računalo, projektor

Tijek aktivnosti:

Organizirajte nekoliko skupina u razredu (kako je najbolje organizirati) te ih pozovite da u skupinama napišu predrasude i stajališta koji o LGBT osobama vladaju u društvu. Zapišite što su učenici naveli, grupirajte iste i istoznačne pojmove (popis A).

Zatim postavite učenicima sljedeća pitanja: *Što su to, zapravo, predrasude?; Kakva su to stajališta i mišljenja?; Na čemu se temelje?; Jesu li predrasude činjenice?; Jesu li one istina?* Isto tako zapišite što su učenici rekli, grupirajte iste i istoznačne pojmove (popis B).

Podijelite zatim učenicima tekstove s radnog lista i uputite ih da pročitaju tekst naslovljen „Predrasude i stereotipi“. Pozovite ih da izvijeste o tome što su pročitali i usporedite s popisom koji su učenici sastavili odgovarajući na prethodna pitanja (popis B).

Prođite zatim kroz popis A i usporedite svaki od pojmova s definicijom predrasuda i stereotipa. Potaknite raspravu pitanjima: *Je li ovo istina?; Kako znate? Odakle ili tko vam je prenio tu informaciju?* Raspravite najzastupljenije točke.

Zatim učenike pozovite da pročitaju drugi tekst i da podvuku ono što su naučili i ono čime se opovrgava što je navedeno na popisu A. Pozovite učenike da vas izvijeste o sljedećim pitanjima: *Što ste novo naučili?; Jeste li naučili koji novi pojam?; Ima li još štogod na prvom popisu (popis A) a da se ne temelji na činjenicama?*

Nakon rasprave prikažite učenicima kratki film o stajalištima prema LGBTIQ osobama u Hrvatskoj (izvor: <http://skolski.hrt.hr/emisije/125/homofobija-u-skolama>; kratki film od 2:42 do 7:00). Prije filma uputite učenike da u tablicu na radnom listu zapisuju informacije o stajalištima i stanju ljudskih prava LGBTIQ osoba prije 20 godina i danas, kao i ono što još treba učiniti da bi te osobe bile bolje prihvaćene u društvu.

Na kraju zajednički raspravite tablicu i informacije koje su predstavljene u filmu.

Predrasude i stereotipi

Predrasude su čvrsta emotivna negativna uvjerenja o drugima. Oblikujemo ih na temelju neke značajke određene skupine ljudi (boja kože, nacionalna pripadnost, izgled i sl.) i onda to svoje stajalište o cijeloj skupini prenosimo i na konkretne osobe koje joj pripadaju prije nego što smo ih upoznali te na svoje postupke i osjećaje prema njima. Predrasude je moguće umanjiti upoznavanjem i komuniciranjem s pripadnicima skupina o kojima imamo predrasude.

Stereotipi počivaju na uvjerenju da svi ljudi određene skupine imaju neka zajednička obilježja samo zato što pripadaju toj skupini. Nastaju pripisivanjem određenih obilježja toj skupini i služe nam kao sredstvo kategoriziranja ljudi a da ih nismo upoznali. Mogu biti pozitivni i negativni. Pozitivni se najčešće javljaju prema vlastitoj skupini, a negativni prema drugim i drukčijim skupinama. Stereotipe na temelju kojih svakodnevno postupamo, s vremenom počinju pratiti i emotivne reakcije. Tako stereotipi prerastaju u predrasude.

Seksualna orijentacija dio je ljudske seksualnosti i identiteta osobe, a odnosi se na emocionalnu, seksualnu, romantičnu privlačnost prema drugoj osobi. Privlačnost prema osobama suprotnog spola nazivamo heteroseksualnost. Osim osoba heteroseksualne orijentacije, postoje još osobe biseksualne i homoseksualne orijentacije. U slučaju biseksualnosti riječ je o privlačnosti prema osobama obaju spolova. A seksualna orijentacija koja se definira kao emocionalna, seksualna, tjelesna, romantična, duhovna sklonost i privlačnost prema osobama istog spola zove se homoseksualnost. Muškarce homoseksualne orijentacije nazivamo gejevima, a žene lezbijkama. Odatle za sve pripadnike manjinskih seksualnih orijentacija dolazi kratica LGB populacija.

Temelj našega seksualnog zdravlja slobodno je iskazivanje vlastite seksualnosti i slobodan izbor seksualne orijentacije – bez straha od toga da ćemo biti diskriminirani. Zato naše pravo na seksualnu slobodu, seksualnu orijentaciju i seksualnu jednakost u Hrvatskoj štite mnogobrojni zakoni. Oni zabranjuju diskriminaciju na temelju seksualne orijentacije. Nažalost, u društvu je još prisutan negativan odnos prema osobama homoseksualne orijentacije. Takav odnos nazivamo homofobija. Ona se temelji na strahu, mržnji i predrasudama prema osobama homoseksualne orijentacije i vodi njihovoj diskriminaciji, a nerijetko i nasilju. Zato su, unatoč zakonima, biseksualne i homoseksualne osobe često diskriminirane i izvrgnute odbacivanju u obitelji, školi, na poslu i na javnim mjestima.

Homofobiju čine strah, mržnja, predrasude ili diskriminacija prema osobama homoseksualne orijentacije. Iz nje nerijetko proizlazi i nasilje prema takvim osobama. Homofobna stajališta mogu imati pojedinci, ali postoje i kulturalna i društvena homofobija. One se očituju u društvenim normama koje diktiraju uvjerenje prema kojemu je heteroseksualna orijentacija bolja ili moralnija od homoseksualnosti ili npr. biseksualnosti. Zato se za kulturalnu homofobiju često koristi i naziv heteroseksizam.

PRIJE 20 GODINA	DANAS	TREBA UČINITI